

1. Statistisch bewezen

22 februari 2007

Mijn grootvader, mr P. Loosjes, werkte als statisticus op het stadhuis van Den Haag, in de tijd dat Vader Drees daar wethouder was van sociale zaken. Voordat er misverstand over bestaat: mijn grootvader had een enorme en oprechte bewondering voor Drees. Over statistiek was mijn grootvader echter sceptisch, het bracht hem nogal eens in gewetensnood. Statistiek is namelijk het zodanig verwarren van gegevens dat elk gewenst resultaat bewezen kan worden. Het klassieke voorbeeld van zo'n statistisch bewijs is de correlatie tussen ooievaars en geboortes. Zodra er meer ooievaars zijn, worden er ook meer kinderen geboren. Het onderzoek vond plaats op het Deense platteland. Een ander voorbeeld: Mijn fiets rammelt verschrikkelijk, maar statistisch valt te bewijzen dat het niets voorstelt. (En sinds ik dat kon bewijzen, laat ik het zo.) Hij rammelt namelijk maar een half uur per dag. Wat ik u er niet bij vertelde: De rest van de dag staat hij in de schuur. Nog een voorbeeld. Al mijn voorouders kregen een zoon of een dochter, het is dus statistisch gezien uitgesloten dat ik ineens geen zoon of dochter zou krijgen. Let op de verzwegen variabelen, de verzwegen gegevens, en de verzwegen selectie. En toch zijn er politici die met veel bombarie beweren dat we voor de bevolkingsgroei ooievaars moeten uitzetten, dat we met meerdere gezinnen dezelfde wasmachine moeten gebruiken, dat we spaarlampen (voor de extra voortuinverlichting?) verplicht moeten stellen, dat we daarom korting krijgen als we meer stroom verbruiken, dat we het roken (en niet het vliegtuig) moeten verbieden, dat we geen prijsafspraken mogen maken (maar wel onze dagbladen, onze bank, onze stroomvoorziening en ons openbaar vervoer aan het buitenland mogen verkopen), dat we oorlog moeten voeren voor de vrede, en dat we meer moeten consumeren want dat verhoogt het BNP waardoor er meer geld is om het milieu te bestrijden. Het milieu moet namelijk bestreden worden. Vraag niet waarom. Het is allemaal ongetwijfeld statistisch bewezen.

Uw columnist, V.L.